

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

NAROČNINA ZNAŠA

za vsako leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za redno izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. — Telefon št. 1157.

BRZOJAVNE VESTI.

Romunski kralj na Dunaju.

DUNAJ 25. Danes jutraj je dospel semkaj romunski kralj Karol.

DUNAJ 25. Cesar je danes popoldne obiskal romunskega kralja Karola ter ostal pri njem eno uro. Kmalu potem je kralj vsprejel v polurni avdienci ministra za zunanje stvari barona Aehrenthala.

Minister Izvolski na Dunaju.

DUNAJ 25. Danes ob 7. uri jutraj je dospel semkaj ruski minister za zunanje stvari Izvolski. Oficijelnega vsprejema ni bilo.

Nagodbena pogajanja se bodo nadaljevala.

DUNAJ 25. „Cons. Corresp.“ poroča, da se baron Beck z interresiranimi avstrijskimi ministri poda dne 3. oktobra v Budimpešto, kjer se bodo nadaljevala nagodbena pogajanja.

Ministra Pacak in Foit.

PRAGA 25. Minister Pacak je danes jutraj odpotoval na Dunaj, Minister dr. Foit se poda na Dunaj po noči.

Mednarodni kongres za pomorsko pravo.

BENETKE 25. Pravosodni minister Orlando je danes otvoril mednarodni kongres za pomorsko pravo. Minister je pozdravil kongres v imenu vlade, Avstrijo zastopa dr. Russ.

Minister Tittoni.

MILAN 25. Minister Tittoni je odpotoval v Bern, da vrne obisk švicarskemu zveznemu svetu.

Grofica Montignoso se poročila s Torellijem.

BEROLIN 25. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Londona: Grofica Montignoso in pianist Torelli sta prišla na kompetentni civilni urad in prosila, da se proglasi veljavnim njen zakon.

LONDON 25. „Reuterjev biro“ razširja vest, da se je grofica Montignoso danes pred civilnim uradom v navzočnosti treh prič poročila s pevcem Torellijem.

Kolera.

RANGOON 25. (Reuterjev biro) V mitem tednu je obbolelo več oseb za kolero. Štirje Evropejci so umrli.

Dreyfus umirovljen.

PARIZ 25. „Journal officiel“ javlja, da jo major Dreyfus umirovljen.

Maroko.

PARIZ 25. „Agence Havas“ poroča iz Rabata: V mestu vlada že nekoliko dni živahno gibanje. Sultan Abdul Aziz je prišel v Rabat dne 21. t. m. popoldne. — Njegovo eskorto cenijo na 20.000 mož. Sultan je izrazil svoje zadovoljstvo nad srečnim prihodom in nad vsprejemom od strani rodov.

Povodnji na Španskem.

MADRID 25. V Malagi je bila grozna povodenj. Mnogo oseb je mrtvih in ranjenih. Brzojavne črte so pretrgane. Znano je samo, da je bil en del mesta popolnoma pod vodo.

MADRID 25. Glasom iz Malage došlih uradnih poročil, je povzročila povodenj grozna opustošenja toliko v mestu kolikor v sosednjih občinah. Devetnajst trupel so že našli. Število žrtev je baje veliko. Porušenihi je mnogo hiš, cerkev in mostov. Voda je bila 2 metra visoka. Bati se je lakote. Obistniji so odredile potrebno, da se razdele živila.

Nemiri v jetišnici.

HARKOV 25. (Petr. brz. ag.) Iz Kuibjanska poročajo, da so v tamošnji kaznilnici

nastali nemiri. Ubit je bil en višji paznik in pet paznikov. Straža je morala streljati, pri tem so bili ubiti trije kaznjenci. Voditelj jetnikov je zbežal v podstrešje, se je tam skrtil ter zažgal jetišnico. Požar so kmalo ugasili. Preden je dospel oddelek pehote je bil že napravljen mir.

S protestnega shoda „Narodne delavske organizacije“.

II

Podraženje kruha.

Govoril predsed. gosp. dr. Josip Mandić.

B.) Sedanji draginji kruha je kriv tudi mestni magistrat, njegova malomarnost, njegovo kunktatorsko vedenje! Magistrat naj bi napadali naši socialisti! Mestni magistrat razmišlja in pretresa skoro leto dni, a posebno od meseca junija t. l. Pa kaj je napravil? Imenoval je neko komisijo proti podraženju živil, — to je vse. Tu se je skozi 3 mesece teoretiziralo na veliko veselje pekov, a na škodo našega delavca. Bilo je pričakovati, da ta komisija kaj ukrene, posebnost, ker je magistrat povabil v to komisijo dva delegata socialne demokracije: gg. Pittonija in Pagninija. Veliko pa je bilo razočaranje, ko so se vsi projekti razbili in sta sodruga Pittoni in Pagnini, mesto da bi kakor hrabra vojaka vstajala in stavila svoje predloge, nekoga lepega dne — podala svoji demisiji. — Demisijonirala sta radi nezmožnosti komisije, kateri sta tudi ona dva pripadala, mesto da bi bila uveljavljala svojo možnost ob tako lepi priliki. Magistrat — z eno besedo bodi povedano — ni kos svoji nalogi, ki mu tudi ob vprašanju kruha pripada kakor občinski oblastniji. Tudi on je po velikem delu sokriv, da je kruh v dobi 3 mesecev 2 krat poskočil v ceni.

C.) Kaj naj rečem o pekovskih mojstrih? V svoji resoluciji so se socialisti demokracije posebno hudo zaleteli vanje kakor na prave izkoriščevalce delavskih mas. — Ni moja naloga da bi branil peke. Špekulacija pekov ni simpatična — o tem ni dvoma. Kajti špekulira naj se v vsem in pri vsem, samo ne pri tako eminentno potrebnem živilu, kakoršno je kruh. Ali, če tudi pečke v prvi vrsti mislijo na svoj dobiček in še le potem na odjemalce, pa moramo mi biti toliko iskreni, da priznavamo: oni so trgovci! Krivda pada torej v prvi vrsti na tiste faktore, ki so poklicani, da nadzorujejo obrat pekov — a to je mestni magistrat!

Proti tem trem razlogom krize protestiramo v naši resoluciji. Ob enem pa predlagamo, kako naj bi se odpomoglo tej kalamiteti!

Tovariši! Sličnih kriz kakor je naša, je bilo in jih je še tudi v drugih deželah. Da se temu izogne, in posebno da se regulira razmerje proizvajalnih stroškov in dobička ter da se širokim slojem pripomore do cenejega kruha, ustanovili so na Nemškem pekovske zadrage. To je na vsaki način vsega uvaževanja vreden in socialnemu duhu časa odgovarjajoč sistem produciranja kruha. In o tem hoče tudi naša „Narodna delavska organizacija“ razmišljati. Sicer vam bo o tem še govoril poznejši govornik. Ako abstrahiramo od tega sistema nam ne preostaja drugega, nego delati na to, da se pripravijo tla za municipalizacijo sredstev za izdelavanje kruha. Tu je govornik obširno govoril o mu-

nicipalizaciji ter je nadaljeval: Predno se doseže popolna municipalizacija, zahtevamo od magistrata, naj s provizoričnimi odredbami odpomore draginji kruha posebno s tem, da prevzame del izdelovanja kruha v svojo rezižo. Zahtevamo od magistrata, naj uvede — kakor je to v drugih mestih — uradno določevanje cen vseh živil in posebno kruha. Toliko na adresu slavnega magistrata. V istej resoluciji pa protestiramo tudi proti centralni vladi, ki se svojo agrarno politiko, o kateri sem vam govoril na začetku svojih izvajanj, zapostavlja interese delavskih mas.

Govornik je zaključil:

Tudi to resolucijo, ki vam jo prečitam, vsprejmite enoglasno. V naši resoluciji naj se zrcali ogorčenje radi združene krivde tesnosrčnosti, malomarnosti in špekulacije. Ogorčenje — ali dostojanstvenim načinom. S tem, da vsi dvignete roko, pokažete, da imate popolno iskreno zaupanje v mlado „Narodno delavsko organizacijo“, ki je poklicana, da vas brani! In zagotavljam vas se svojo osebo, da vas bo tudi branila!

Istrski deželni zbor.

Koper 25. Današnja seja je pričela ob 11. uri dopoldne. Navzočih je bilo 22 poslancev. Ko je bil odobren zapisnik zadnje seje je predsednik priobčil došle uloge. Prvo čitanje volilne reforme se ni vršilo, ker je ista itak tiskana in razdeljena med poslance. Na predlog posl. Bartolija je bil ta zakonski načrt izročen posebnemu odseku sedem členov, ki ga prouči in pretrese ter se posvetuje tudi o načinu, kako bi se uredili v Istri narodnostni odnosi. V ta odsek so bili izvoljeni: posl. Bartoli, Bennati, dr. Laginja, Sbiša, Spinčić, dr. Dinko Trinajstić, in sicer enoglasno z 22 glasovi. Odbor se je konstituiral po seji.

Vsprejeta sta bila v prvem čitanju zakonska načrta o spremembi §§ 8, 9 in 11. deželnega zakona od 27. decembra 1903 in zakonski načrt o deželni dokladi na pivo ter izročena finančnemu odseku.

Na to je zbornica na predlog posl. Kompareta dovolila za nove gradnje v Ozeljanu in za urejenje potoka Rieke v osapski dolini 6000 kron. Na podlagi izvestja finančnega odseka se je rešila prošnja podp. društva za medicinarje na Dunaju ter izročila deželnemu odboru, istotako za podporo dunajski „Mensi accademici“.

Odobreni so bili na predlog finančnega odbora proračuni za leta 1905. in 1906. za pogozdovanje Krasa. Predlog posl. Spinčića in tovaršev, da se zopet dopusti reja koz v Istri, je bil vsprejet in izročen agrarnemu odseku, ker mu je predlagatelj utemeljil nujnost.

Deželni odbornik Tomasi je odgovoril na neko interpelacijo posl. Andričiča in to. stavljeno leta 1904. v stvari ereske občinske uprave. Prihodnja seja v petek.

Volilna reforma za isterski deželni zbor.

Deželni odbor istrski je na predzadnji svoji seji dne 23. t. m. predložil zbornici volilni načrt, iz katerega podajemo tukaj važnejše podatke.

Število poslancev se od 33 poviša na 42, in sicer 3 kofje in 39 izvoljenih poslancev. Volila bi liko posestvo in trgovska in obrtna zbornica kakor doslej, prvo 5, druga 2, mesta 13 [dosedaj 11], kmetske občine

13 [dosedaj 12], a splošna kurija 6 po slancev.

Volilni okraji: Veliko posestvo cele pokrajine tvori en volilni okraj. Mesta bi bila razdeljena na: Pula trije okraji; Koper, Veliki Lošini, davčno občino Valle d' Oltra [Milje], davčne občine Višnjani, Vižinada, Labinci, Opatelj, St. Vincent, Pula, Fazana, Galežan, Šišan, Labin skupno 3 poslance;

2) sodna okraja Koper [izvzemši Valle d' Oltra], Podgrad in davčna občina Korte, skupno dva poslance;

3) sodna okraja Buzet in Pazin skupno dva poslance;

4) sodni okraji Motovun [izvzemši davčne občine Višnjani, Labinci in Opatelj], Vodnjan [izvzemši davčno občino Sv. Vincent], Pula, [izvzemši davčne občine Pula, Fazana, Piran, Rovinj, vsaki en okraj; Izola, Milje in Buzet en okraj; Poreč, Motovun, Vižinada, Opatelj en okraj; Buje, Umag in Novigrad en okraj; Vodnjan, Pazin, Labin in Plomin en okraj; Mali in Veliki Lošinj skupno en okraj; Cres in Krk en okraj; Volosko, Opatija, Kastav, Lovran, Mošćenice in Podgrad skupno en okraj.

Kmetske občine razdeljene v 6 okrajev volijo: 1. sodni okraji Piran [izvzemši Korte], Poreč [izvzemši Baderna, Zbandaj, Varvari in Sv. Lovreč Pazenatiški], Rovinj [izvzemši občino Kanfanar], Lošinj [izvzemši davčno občino Galežan in Šišan], ter občina Kanfanar, davčne občine Baderna, Zbandaj, Varvari in Sv. Lovreč Pazenatiški skupno dva poslance;

5) sodna okraja Volosko in Labin [izvzemši davčno občino Labin]; 6. sodna okraja Krk in Cres, ter občina Vel. Lošinj.

Splošna kurija razdeljena v dva okraja voli:

1) sodni okraji Buje, Piran [izvzemši Korte], Poreč [izvzemši Baderna, Zbandaj, Varvari in Sv. Lovreč Pazenatiški], Rovinj [izvzemši občino Kanfanar], Lošinj [izvzemši Hovik], občina Vižinada [izvzemši Kaštelir], davčne občine Koper, Milje, Valle d' Oltra, Motovun, Opatelj, Višnjani, Vodnjan, Sv. Vincent, Pula, Fazana, Galežan, Šišan, Labin ter mesta Buzet, Bazin, Plomin, Cres in Krk skupno 3 poslance.

2. sodni okraji Volosko, Podgrad, Buzet [izvzemši mesto Buzet] Labin [izvzemši davčno občino Labin in davčno občino Plomin]; Vodnjan [izvzemši davčne občine Vodnjan in Sv. Vincent], Krk [izvzemši mesto Krk], Cres, [izvzemši mesto Cres], Koper [izvzemši davčne občine Koper, Milje in Valle d' Oltra, Motovun [izvzemši davčne občine Motovun, Opatelj, Vižinada, Labinci in Višnjani], Pula [izvzemši davčne občine Pula, Fazana, Galežan in Šišan], davčne občine Korte, Baderna, Zbandaj, Varvari in Sv. Lovreč Pazenatiški, Hovik in občina Kanfanar skupno tri poslance.

Volilno pravico imajo: 1) v velikem posestvu: a) avstrijski državljani obeh spolov ter zadrage in društva, ki plačujejo na nepremičnine v Istri 300 K direktnega realnega davka, pod pogojem, da je zemljišnega davka najmanj 100 K; b) avstrijski državljani obeh spolov, zadrage in društva, ki plačujejo najmanj 200 K zemljišnega davka. — 2. v mestih občinski moškega spola, bivajoči v mestnem področju, ako: a) v občinah s tremi volilnimi razredi pripadajo prvemu ali drugemu razredu, ali pripadajoč tretjemu,

Darjin me je zopet dregnil: Res, to mora biti nadzornik iz N. a! — „No, ali pozna Vaša milost morda Darjina?“ je vprašal nas.

„Kako bi ga ne? Saj je bil starosta pri meni v N. u; Fedot mu je bilo ime, mislim.“

„Jaz sam sem, Vaša milost! Le pridite ven, otroci! Naš dobrotnik je!“

Tedaj smo prišli vsi na plano.

„Ali je Vaša milost res prišla nas vjet? Tega bi ne bili nikoli pričakovali od Vas!“

„Bedaki ste! Pomiloval sem vas, vi tepci. Ali ste znoreli, da greste pričo mesta prižigat ogenj?“

„Dež nas je premočil, Vaše blagorodje!“

„Dež vas je premočil? In vi se imenujete še skitalec? Se bodele menda stajali kakor sladkor! Lahko si gratulirate, da sem jaz pred okrožnim sodnikom stopil na verando, da bi pokadil pipo. Ako bi bil on zagledal vaš ogenj, bi vam bil že pripravil prostorček, kjer bi se lahko posušili! Ah, ljudje, ljudje! Niste posebno modri, če ste vzeli Saltanovu glavo, ve kanaje! Ugasnite hitro ogenj in poberite se z brega, globokeje noter v sotesko! Tam zapalite za moj del deset ognjev, drhal vi lopovska!“ On je zmerjal, mi smo stali okoli njega in se smejali.

(Dalje.)

PODLISTEK.

17

Sokolinec.

Sibirska povest.

Ruski spisal Vladimir Korolenko.

Dva od „svobodnega moštva“ sta šla tedaj slučajno mimo. Poklical ju je k sebi.

„Kje ribarijo zdaj vaši?“ je vprašal.

„Pri Dikmanovi soteski, mislim, vendar ne?“

„Ne,“ sta odgovorila, „tam ne. Nad sotesko!“ Sicer pa se morajo vrniti nocoj...

„Saj to je... Ali pa vidita tam onkraj tisti-le ogenj, ha?“

„Da.“

„Kdo pač more biti to? Kaj mislite, ha?“

„Ne veva, Štefan Saveljič. Popotniki najbrže.“

„To je ravno: popotniki! Vi lumpje ne mislite prav nič na svoje brate, samo jaz moram zmeraj misliti nanje. Ali ne veste, kaj je dejal okrožni sodnik predčerašnjim o beguncih s Sokolina? Videlo se jih je tod v bližini... Oni so pač, neumni otroci, ki so prižgali tam ogenj.“

„Lahko mogoče, Štefan Saveljič.“

„No, potem jim huda prede! Glejta no, kaj počenja! Samo ne vem, ali je okrožni sodnik že v mestu? Če ga še ni nazaj, tedaj mora priti kmalu, in če vidi ogenj, tedaj zbere takoj vojaštvo. In vendar je ljudi tako škoda! Saltanovov umor jih lahko stane glave... Pripravi vendar hitro čoln!“

Mi torej smo sedeli pri ognju in čakali na ribjo juho; že dolgo nismo imeli nič gorkega v ustih... Noč je bila temna, od morja sem so se bili navlekli oblaki, droben dežek je prišel, v gozdu je šepetalo in šumelo, glušeč naše govorjenje — nam skitalcem je noč najboljši prijatelj. Čim temneje na nebu, tem svetleje v srcu.

Naenkrat je poslušnil Tatar — tenek posluš imajo ti Tatarji. Tudi jaz sem poslušal in zdelo se mi je, da slišim potihne udarce vesel na vodi. Stopil sem bliže k reki — v resnici: čoln se je bližal neališno, pri krmilu je sedel človek s kokardo na čepici.

„No, ljudje,“ sem dejal, „izgubljeni smo. Okrožni sodnik prihaja!“

Planili smo pokoncu, prevrnili kotle in zbežali v gozd... Prepovedal sem ljudem se razkropiti. Hoteli smo videti najprvo, kaj bo. V celem tropu bi se preje utegnili rešiti, če bilo število napadalcev majhno. Skrili smo se za dreve in čakali...

plačajo najmanj 20 K direktnega davka; b) v občinah z manj nego tremi volilnimi razredi, ki so v prvih dveh tretjinah volilcev, oziroma pripadajoč tretji, plačajo najmanj 20 K. Mestno področje se določa potom namestništvu odredbe v sporazumu z deželnim odborom. 3) v kmetijskih občinah veljajo enake določbe kakor za mesta z najmanjšim davkom 10 K. 4) za splošno kurijo so odločilne določbe kakor za volitev državnoborskih poslancev.

Po tem zakonskem načrtu bi od 39 voljenih poslancev pripadalo Italijanom 24, Slovencem in Hrvatim pa 15.

Med Italijani in Nemci.

Nemci in Italijani so si veliki prijatelji in zavezniki, ko gre za to, da se mahne po Slovincih. Sicer pa si med seboj srđito mečejo polena pod noge. Čim prihaja nemški interes v navskrižje z laškim, in narobe, v hipu se menjuje intimno prijateljstvo in gosпода nemška in italijanska so si najintimnejši — sovražniki. To spreminjanje boje fronte v nemškem in italijanskem taboru se posebno izrazito kaže pri vprašanju italijanskega vseučilišča. V imenu „kulture“ so si Nemci in Italijani zavezniški proti Slovanom. Čim pa pride vmes vprašanje italijanskega vseučilišča, — torej kulturnega zavoda par excellence —, nočejo Nemci nič čuti o italijanski kulturi!

Glasila vseh političnih smeri v nemškem taboru se odločno, vojevito upirajo zahtevi Italijanov po lastnem vseučilišču v Trstu. Iz teh izjav sledi, da Nemci nikakor ne dovolijo takega vseučilišča. Sedaj se je oglašil mnogočlani in uvažen list „Münchener Allg. Zeitung“, ki izjavlja kategorično, da Nemci ne bi mogli nikdar privoliti ni v zahtevo Italijanov pa vseučilišču v Trstu, ni v zahtevo po priznavanju diplomov, pridobljenih v Italiji. Ne morejo — kakor pravi zato — ker bi to zadelo v življenjski živec Nemcev. To svoje odločno nasprotno stališče utemeljuje „Münchener Allg. Zeitung“ nastopno: „Trst, mesto-matica irredentizma, ne sme nikoli in nikdar dobiti italijanskega vseučilišča, in protest proti takemu projektu ni nič drugega nego čin gole samoobrambe. Pa tudi iz čisto strateških vzrokov ne more priti Trst v poštev. Vzlic Desio in Išlu irredenta ni mrtva in italijanska univerza v Trstu — ki bi bilo že po naravi ognjišče irredentizma — bi mogla donesti kedaj usodnih posledic. Ali bi pa pripoznanje na italijanskih vseučiliščih pridobljenih diplomov res pomenjalo rešitev italijanskega vseučilišnega vprašanja? Po volji Italijanov naj bi bilo to pripoznanje neomejeno. Tako neomejeno pripoznanje je nemogoče in bi naletelo na najostrejši odpor. Saj je znano, na kakem znanstvenem glasu je marsikatero italijansko vseučilišče. In če bi njega slušatelji še odkrito izjavili, da po dovršenih študijah pojdejo v Avstrijo, bo znanstvena kvalifikacija, ki jo prinesejo seboj, gotovo še slabša. Irredentizmu bi se s tem le poddelilo več torišče nego dosedaj, neglede na to, da bi se moralo občutiti kakor krivico, ako nemška država, v kateri so visoke šole vsaj jednake avstrijskim ne bi imela te prednosti. Kjerkoli bi se v Avstriji ustanovilo italijansko vseučilišče, bi pomenjalo centralo irredentizma, čegar nevarnost za državo se na višjih mestih še vedno podcenjuje. Ostaja torej kakor predlog, o katerem se da razpravljati, pripoznanje izpitov, položenih v Italiji, katero pa bi se moralo brezpogojno omejiti: izključiti bi se moralo vsa vseučilišča drugega in tretjega reda in določiti izvestne dopolnilne izpite za take predmete, ki se na italijanskih vseučiliščih ali ne predavajo, ali pa le nedostatno. Le to je pot, ki jo mora hoditi avstrijska vlada, da dovede enkrat italijansko vseučiliščno vprašanje do rešitve.“

Tudi na tem izgledu morejo videti Italijani, kako visoko, oziroma nizko jim je takširati nemško prijateljstvo in zavezništvo. Da bi pa iz te lekcije izjavili logične posledice, to je, da bi skušali spremeniti svoje doseganje za njih same pogubno razmerje do Slovanov — na to seveda ni misliti. Za to so Italijani preslepi in prestrastni.

Državni zbor.

Iz Lvova javljajo, da je tudi več poslanecv deželnega zbora gališkega dobilo brzojavno obveščanje, da bo državni zbor sklican za dan 10. oktobra. „Gazeta narodova“ pripominja, da do sedaj se ni mislilo na tako brzo sklicanje državnega zbora ter da bi se moralo — ako se je hotelo predčasno sklicati državni zbor — tudi deželne zbore sklicati poprej, da bi se bavili z volilno reformo. Sedaj pa, ker se deželnozbornsko zasedanje skrajša, se bo morala ta vevažna razprava forsirati, ali pa se jo bo moralo odložiti na bodoče zasedanje.

Dogodki na Ogrskem.

Nova konservativna stranka na Ogrskem.

Budimpeštanski list „Ujsag“ poroča, da bo kmalo ustanovljena nova konservativna stranka. Na čelu zbora bosta grof Nikolaj Esterhazy in grof Ivan Zichy. Tej stranki bi se pridružili vsi elementi, ki so pred dvema leti izstopili iz ljudske stranke. Nova stranka si seveda ustanovi svoje glasilo.

Za štrajk dne 10. oktobra.

O generalnem štrajku, ki ga nameravajo prirediti socijalni demokratje dne 10. oktobra, poročajo iz Budimpešte še nastopno: Temu

štrajku so se pridružili tudi delavci državnih železnic v delavnicah v Debrecinu, Piszku, Solnoku in Stolnem Beleggradu. Ministerstvo za trgovino razpošilja na vse oblasti dežele neki statistični formular o gibanju generalnega štrajka, ki se pripravlja za 10. oktobra.

Dogodki na Ruskem.

Tajni shodi zarotnikov.

Iz Petrograda poročajo: Dvorna uprava je bila obveščena, da se vršijo blizu Peterhofa tajni shodi zarotnikov. Eskadron gardnih ulancev in kozakov je po noči preiskal park in gozdič ter aretiral 12 v kozake preobremenjenih revolucionarcev in več dijakov. V Peterhofu in Carskem Selu so bile straže pojačane.

Drobne politične vesti.

Kongres čeških mest se bo vršil prihodnjo soboto v Kolinu. Na dnevnem redu bo tudi vprašanje o sanaciji financ avtonomnih mest.

Dnevne vesti.

Starišem naših šolskih otrok. Kakor smo obljubili že včeraj, je storilo vodstvo naše stranke potrebne korake, da se kolikor toliko uredi za sedaj našo šolsko vprašanje brez škode za našo šolsko mladino. V ta namen sta se podala včeraj na namestništvo gg. državni poslanec dr. Rybář in dr. Gregorin, kakor pooblaščenec starišev v šolskem vprašanju, skupno z vodstvom deklariše šole pri sv. Jakobu ter so skupno obrazložili kritični položaj, v katerem se nahaja naše šolstvo. Toliko g. namestnik princ Hohenlohe kolikor dež. šolsk. nadzornik g. Matejčić sta priznala kritičnost položaja ter sta obljubila, da poideta na roko, da se omogoči šolski obisk vsem, ki bi moralisediti radi pomanjkanja prostorov zapustiti šolo. V to svrhu se bo skrbelo, da se čimprej potrdijo paralele v ulici S. Francesco, ki jih otvori vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija za prvi razred deške in deklariše šole ter se bo za višje razrede iskalo način, da se do definitivne rešitve vprašanja zagotovi vsprejem onih otrok, ki so bili sedaj odklonjeni. Prosimo torej stariše, naj se nikar ne vznemirjajo, naj potrpe par dni, dokler ne dobe nadaljnega obvestila.

Neki oče nam piše: Prav ustrezete mi, ako v Svojem cenjenem listu opozorite javnost in tudi šolsko oblast na c. kr. namestništvo v Trstu na dejstvo, da je ravnateljstvo na državni deški ljudski šoli na Piazza Lipsia določilo učne ure za slovenščino za čas od 12. do 1. ure pop. In to na ljudski šoli, torej za 8 do 12 letne dečke, ki naj imajo torej 5 ur nepretrganega pouka. Sicer je res, da bo dne 29. t. m. že dve leti, kar je naučno ministrstvo izdalo nov šolski in učni red, ki v §§ 60. in 62. dovoljuje izjemoma nerazdeljen dopoludanski pouk, a to velja le za manjše občine, ne pa za mesta, kar je v teh določbah jasno povedano. Sploh se mi čudno zdi, da se novi šolski in učni red pri nas izvaja le v toliko, kolikor se tiče zanemarjanja slovenščine, kajti postaviti slovenske ure na čas od 12. do 1. popoldne, ko so otroci že popolnoma izmučeni, to se pač pravi pouk slovenščine zanemarjati. Zakaj pa šolska oblast ne izvaja konsekvenc § 12. šolskega in učnega reda, kateri govori o pouku v drugem deželnem jeziku, t. j., ta določba pozna drugi deželni jezik le kakor dobrovoljni učni predmet. Naša tržaška slovenska mladina se mora pa potikati po šolah, kjer je ali drugi (laški) deželni jezik, ali pa celo v deželi tuji nemški jezik uveden kakor učni jezik? Hic Rhodus, hic salta! Ali mora ministrski ukaz od dne 29. 9. 1905. št. 13200 obhajati v Trstu prej petdesetletnico, predno se izvede v korist Slovencev?

Magistrateve — milosti. Prebivalci na „skalasant“ nad Rojanom so letos vse poletje prosili, da jim magistrat da potrebne vode. Vse njih prošnje pa so koristile le toliko, da so rečeni prebivalci dobivali le kakih 12 dni vodo, ki so jim jo dovažali z Opčin. Pa še to v popolnoma nedostatni meri. Za 30 hišnih številk so dobivali le po kakih 14 škafov na dan. In še to — kakor rečeno — le kakih 12 dni. Vse drugo poletje so morali ljudje iskati vodo daleč na okolo, in celo pod Trstenik so hodili k malemu izviku. Ob zadnjem dežju pa je magistrat popolnoma ustavil dovažanje vode. Iz tega vzroka se je podal v imenu prebivalstva neki mož h kapovili v Rojan, kjer je odločno zahteval potrebne vode, naglašujoč, da tudi to prebivalstvo mora plačevati vse davke. A kakov odgovor je dobil od mogočnega kapovile, preznanege potomca Romula in Rema — g. Oblaka? Ta magistratni funkcionar je menil, da prebivalci „skalasante“ ne smejo biti preveč prepotentni, kajti magistrat da daje vodo le per grazia, po milosti!! Iz te izjave italijanskega oblaka bi se dalo sklepati, da je tudi sama milost, ako magistrat v obliki občinskih davkov in do-

klad izstiskuje iz okoličanskih žepov makari zadnji novčič, in le velika milost je, ako nam vzdržuje ceste, na kateri nismo nikdar varni, da si ne zlomimo noge kajti po mnenju g. Oblaka je le velika milost od strani magistrata, da nimamo — še slabše ceste!!

Bog nas varuj magistratovih — milosti!!

K dogodku s „Slovenčevim“ poročevalcem. Prejeli smo: Ker mnogi povprašujejo, kdo da so bili tisti gospodje, ki so na veselici v Ricmanjih motili petje z nedostojnim vedenjem, odgovorjam: bila je družba par možkih in par ženskih. Kdo da so bili in po kaj so prišli, to mi ni znano, ker poznal sem le enega in ta je bil — poročevalec „Slovenčev“. Kaj so hoteli in kaj so nameravali, oziroma kateri je bil namen njihovega preglasnega vedenja, o tem ne izrekam nikake sodbe. Dejstvo pa je, da so bili zelo glasni in da so izvestne geste kazale na precej viharno razpoloženje in da so vlekli nase pozornost pri vseh bližnjih omizjih. Da ni bilo tega, bržkone bi bilo ostalo neznano, da je tudi „Slovenčev“ dopisnik počastil se svojim obiskom veselico Ricmanjev, rečenemu listu toli omraženih in od njega toli opsovanih. Tako pa je g. dopisnik obrnil pozornost na se in vskipelo je med vsemi, ki so doznali za njegovo navzočnost. Prišlo je na ulico do demonstracije. Ali izrečno moram naglašati, da so se demonstranti s prva omenjali le na to, da so vračali milo za drago, to je: da je g. dopisniku donela na uho od vseh strani tista najnovejša njegova lastna dehteča cvetka, ki jo je „Slovenec“ pritegnil v šopek svoje polemične frazeologije. Pozneje se le, ko je kočijaž na povelje poročevalčeve jel mahati z bičem po licih okolo stoječih ter psovati po italijanski z assassini, je zadobila demonstracija ostreje oblike in je postala odhodnica precej neprijetna. Pri tem je, tudi vpreženi konj postal nemiren, da so morali nedobrodošli gostje poskakati z voza. Ali prišlo bi bilo lahko do hujega. Na srečo pa Ricmanjci niso vedeli, kdo je dotičnik, kateremu je bila demonstracija namenjena. A ko so pozneje doznali to, so se silno vzburili in so glasno obžalovali, da niso popred vedeli tega, naglašujoč, da je skrajna drznost, da pošilja semkaj svojega — zaupnika list, ki tako nečuvno sramoti Ricmanjce pred svetom!

Glede nedopustne varčnosti na policijskem uradu, o kateri smo pisali v „Edinosti“ od minolega ponedeljka, se je predvčerajšnjim našemu poročevalcu dalo na policiji sledeče pojasnilo: Preko določenega števila sistemiziranih mest policija ne išče nikakih praktikantinj. Mnoge gospice pa prosijo, da bi se jih vsprejelo kakor „brezplačne praktikantije“. Take prošnje se celo opozarja na dejstvo, da bodo morale eventuelno precej dolgo čakati, da se jih pomakne v kategorijo plačanih. In sicer se to vrši vsakokrat, ko je izpraženo katero sistemiziranih mest. Ob vsprejetju takih prosilk se sestavlja poseben zapisnik, ki ga prosilka podpiše in v katerem izjavlja, da je zadovoljna prakticirati brezplačno, dokler ne pride na vrsto, da se jo pomakne mej plačane, ko je izpraženo kako mesto. Sicer so pa popolnoma svobodne ter smejo zapustiti prakticiranje, kadar jim drago. Teh brezplačnih praktikantinj je sedaj 12 na številu. Poleg nade, da bodo o priliki pomaknjene na eventuelno izpražena sistemizirana mesta, imajo pa te gospice to dobro, da se nauče pisanja na stroj, kar jim je vse-kakor koristno, ker tako lažje dobivajo kako drugo službo.

Le v okolico naj ne hodijo izzivat. Kakor se nam poroča, je bila minolo nedeljo na Opčinah večja družba Lahončkov, mladih in že priletnih, ki so peli razne laške zборе in upili: „Evviva Trieste italiana!“ Dasi se je to vršilo po dnevu, se je že bilo zbralo več število domaćinov, ki niso voljni trpeti, da bi laški meščani (?) hodili v okolico izzivat. Prevladalo pa je mnenje starejših domaćinov, ki so odsvetovali vsako reakcijo.

Lahončki naj ne iščejo po okolici, ker bi znali naleteti na odločen odpor. Ako hočejo delati izlete v okolico na sveži, čisti zrak, na dobro kapljico in med dobro mirno in postrežljivo ljudstvo, jim tega nikdo ne hrani, toda vesti se morajo kakor se spodobi!

Trst ni in ne bo italijanski, ker ne more biti. Da se pa v Trstu goji neka izvestna pobojna želja v tem smislu, nam je znano in nimamo nič proti temu, ker ni to naša stvar! Skrbeti pa hočemo, da lahonska drevesa ne prekoračijo pri nas onih mej, katere jim visoka gospoda v mestu dovoljuje prekoračati. Vedo nam mestni Lahončiči, da smo mi mestni in okoličanski Slovenci složni v tem, da se ne bomo puščali več žaliti na naših tleh in ako jim je ljubi mir pri srcu, naj bodo pametni!

Jezikovna ravnopravnost na uradu c. k. namestniškega svetnika. Gostilničar „Obrotniškega društva v Barkovljah“ [Narodni dom] je prijavil gori navedenemu uradu z vlogo na slovenskem jeziku, da je pričel točiti pivo z aparatom na serpentino in z ogljenčevno kislino.

Klavzula, na drugi strani vloge, s katero jemlje urad to prijavo na znanje, pa je sestavljena v italijanskem jeziku. Če uvažujemo, da je prijava došla iz okolice in od notorično slovenskega podjetja, kjer se osredotoča vse narodno-slovensko gibanje in snovanje v Barkovljah, — potem ne treba pisati nobenega daljšega komentarja o postopanju gori rečenega urada ter se mo-

remo omejiti na vsiklik: izzivalno preziranje narodnega značaja okolice in jezikovnih pravic nje prebivalstva.

Naša šolska mizerija. Našo včerajšnjo tozadevno vest moramo spopolniti v toliko, da je bilo doslej samo na deklariški šoli pri sv. Jakobu odklonjenih 150 otrok radi pomanjkanja prostora, a na deški šoli bi jih morali odkloniti 150—170, torej skupno nad 300 otrok.

Pogreb nesrečnega Prinčiča, ki je v „Jutificiju“ na toli tragičen način izgubil svoje mlado življenje, se je vršil predvčerajšnjim popoldne ob ogromni udeležbi iz vseh slojev. Pogreb je priredilo podjetje Zimolo. Kondukt je vodil g. kaplan Zink. Krsto je nosilo 12 mladeničev, vrstivši se po 6 in 6 iz kapele pri sv. Justu na pokopališče pri sv. Ani. Na krsto je bilo položenih 5 venecv od ravnateljstva, podjetja in inženirjev. Sploh vsa tovarna je žalovala po pokojnem, ni ga bilo očesa, ki ne bi solzilo. Pokojnik je bil, da-si siromak, vendar vsikdar zvest narodnjak in čitatelj „Edinosti“. Naj bi bil v izgled naši mladini izlazi v tem, da si je kakor odkrito zvest sin svojega naroda, znal pridobiti in ohraniti spoštovanje vseh. Bodi mu ohranjen blag spomin! Sorodnikom pa še enkrat naše sožalje.

Ustanovljenje brzojavne službe pri c. kr. pošttem uradu Jesenice na Gorenjskem 2 (Kraj). Dne 24. septembra t. l. uvedla se je pri c. kr. pošttem uradu Jesenice na Gorenjskem 2 (Kraj) brzojavna služba.

„Narodna delavska organizacija“ sklicuje za v četrtek zvečer v dvorano „Frškaška podpornega in bralnega društva“ v ulici Stadion št. 19, I. nadstr. zaupen sestanek svojih členov, ki so uslužbeni pri državni železnici v svrhu sestave volilnega odseka, ki ima izvoliti definitivni odbor skupine državnih železničarjev. Na dnevnem redu so tudi slučajnosti.

Shod se bo vršil ob 8. uri zvečer. Oni državni železničarji, ki še niso organizirani, imajo čas ves dan vpisati se v društvenem uradu od 9. do 12. ure popoldne in od 5. do 8. ure popoldne, kakor tudi eno uro pred shodom na licu mesta. Vstop bo dovoljen samo proti izkazu knjižice.

Poroke, rojstva in smrti v tržaški mestni občini od 15. do 21. t. m.: Poročilo se je 44 parov; rodilo se je 118 otrok, to je 68 moških in 50 ženskih; od teh 33 nezakonskih; umrlo je 115 oseb, in sicer 60 moških in 55 ženskih; od teh 52 izpod enega leta.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Morilec kočijažev aretovan? Neki tukajšnji list je prinesel včeraj senzacionalno vest, da je bil še dne 9. t. m. aretovan 30 letni brezposelni pek Rudolf Gačnik, ki je stanoval v ulici Giuseppe Gatteri št. 27, in sicer, da je bil aretovan pod obtožbo, da je on morilec kočijažev Mohoroviča in Prznika. O tem aretovanju je pa omenjeni list zvedel le privatnim potom, kajti policija je to držala tajno. Včeraj pa je bil na izrecno vprašanje potrđila, da je bil gori imenovani človek res aretovan dne 9. t. m. v svojem stanovanju, in sicer na podlagi direktne ovadbe od strani neke priče, da je on vmoril oba kočijaža, ter da je že izročen deželnemu sodišču. — Kakor smo mi privatnim potom doznali, ni Rudolf Gačnik popolnoma normalne pameti. Zatrjuje se nam, da je mnogo potoval in da govori več jezikov.

Vjeli so več, nego so mislili. V neki krčmi v ulici Porporella je bil predsinčnjim aretovan 21 letni Ljudevit M., stanujoči v ulici sv. Filipa št. 3. Aretovan je bil pa zato, ker je bil na sumu, da je izvršil neko malo tatvino. A ko ga je redar tiral na policijo, ga je mej potjo spoznal 40 letni knjigovodja Ivan Reiner, mu sledil na policijo in tam povedal, da je bil aretovan dne 16. t. m. zvečer z njim v neki gostilni v ulici delle Beccherie, a ko sta se ob 10. uri vračala domov, ga je bil Ljudevit z nekim trdim predmetom vdaril po obrazu, da ga je omamil, na kar mu je vzel iz zepa novčarko, v kateri je imel 21 kron denarja, in potem pobegnil.

Dva otroka, v nevarnosti da vtone. Brat in sestra Dmitrij in Marija Božina, prvi 9, a druga 11 letna, sta se včeraj okoli 5. ure in pol popoldne sprehajala po pomolu sv. Karola. Ker sta se preveč približala robu brega, je pa Dmitrij padel in Marijo potegnil za seboj v morje. K sreči je bil tam blizu v svojem čolnu čolnar Nikolaj Degrassi, ki je oba rešil iz morja. Prenesli so ju k roditeljem, ki stanujejo v ulici delle Beccherie št. 3. Prišli so pa v Trst še le pred kratkim, in sicer iz Egipta.

Za košaro breskev in grozdja. 30 letna Antonija K., doma iz Bertokov, je bila včeraj popoldne aretovana na trgu pri ru-dečem mostu na zahtevo Marije Sabadin po domače „Kaplanka“, doma iz Marezja, in sicer zato, ker ji je vkradla košaro grozdja in breskev, vredno 4 krone.

Izkupiček melonov. Marij Zupančič, stanujoči v ulici sv. Caharije št. 3, je predvčerajšnjim popoldne prijavil na policijo, da mu je neznan tat še dne 11. t. m. ukradel 16 kron denarja. On je namreč na trgu pri rdečem mostu prodajal melone. Ko je melone prodal, je pa tam z izkupljenim denarjem v žepu zaspal. A ko se je zbudil, ni imel več denarja — 16 kron — v žepu.

5 kg bakra, vrednega 12 kron, je 28 letni Ernest L. stanujoči v ulici di Riborgo,

vkraedel na parniku „Gherty“, ki je vsidran v svobodni luki. Bil je aretovan v skladišču št. 1 A, odveden na policijo in djan pod ključ.

Radi nevarnih groženj. 25 letni Francesco Dell'Edera, doma iz Bari v Italiji, stanujoči v ulici della Piccola Fornace št. 5, je bil pred sinočnjim aretovan v ulici Giuseppe Gatterri za zahtevo Stelle Marchetti, ker ji je grozil, da jo vbije.

Slepar. Proti Ljudevitu B., ki se je tu v Trstu izdal za trgovca, so na policiji vložene kar tri ovadbe radi sleparije. Tvrška Stallitz ga je ovadila, da jo je osleparil za K 119.24, neki Lovrencij Forcellin, ga je ovadil, da ga je osleparil za K 420, a tvrška Burgstaller, da jo je osleparil za K 108.15. Ljudevit B. je pa že pobegnil iz Trsta.

Loterijske številke izžrebane dne 25. septembra: Trst 21 58 14 51 20. — Inomest 27 55 59 48 50.

Smešnica. Mej zakonskima. On (odhajajo): „Zbogom, draga! Če bom imel drevi kako opravilo, da bi ne mogel priti pravočasno domov, ti že pošljem obvestilo po slugi pisarne.“ — Ona [pikro]: „Ni treba tega, ne, ker sem že našla ono obvestilo v tvojem žepu!“

Koledar in vreme. Danes: Ciprijan, škof in mučenec; Ljubivoj; Stojslava. — Jutri: Kozma in Damijan, mučenca; Vojkrag; Radimira — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 24° Celcius. — Vreme včeraj: lepo.

Zasedanje porotnega sodišča. Radi zločina ubojstva.

Včeraj je sedel na zatožni klopi pred porotniki 30-letni težak Jakob Ferro, doma iz Vodnjana, ki je v noči od 28. na 29. julija t. l. zabol z nožem kočijaža Hugona Ipavca, vsled česar je ta poslednji umrl tri tedne za tem.

Razpravi je predsedoval sodni svetnik Clarici. Votanta sta bila sodni svetnik Mioio in sodni tajnik Parisini. Toženca je branil odv. dr. Pincherle, a državno pravdnstvo je zastopal namestnik drž. pravdnika dr. Fumin.

Ferro je izvršil zločin rečenega jutro okoli 3. ure v ulici Giosue Carducci od vhoda v ulico sv. Ivana. Na včerajšnji razpravi je povedal, da je bil še le malo dni v Trstu. A še prej nego je bil prišel v Trst je bil zvedel, da tukajšnji težaki radi krađejo in da ni človeško življenje varno pred njimi. Par dni po njegovem prihodu v Trst mu je bil v svobodni luki ukraden klobuk. Slučajno je bil našel človeka, ki je imel njegov klobuk na glavi, in ga je dal aretovati, a na policiji da so mu rekli, da če ne gre od tam, aretirajo njega. A ko je on potem neki dan obedoval v neki krčmi, so prišli k njemu trije ogiljarji in ga hoteli nabiti. Vsled tega da je on kupil nož. — One noči da je bil on zadremal pri mizi pred kavarno Parigi. Ko je dremal, je začutil, da mu nekdo brska po žepih. Prebudil se je in videl poleg sebe neznanega človeka. Na to je molče vstal in odšel. Na vogalu ulic Giosue Carducci in sv. Ivana je sedel na prag neke prodajalnice, da bi tam zadremal. A v tem je videl, da je prišel za njim oni človek, ki ga je skušal prej okraستي, in s tem je bil še nek drugi človek. Tam blizu je dremal neki javni postrežek. Ona dva sta takoj preiskala žepa postrežeka. Na to je pa prišel redar in velet vsem olti od tam. Odšli so vsi, a oni, ki ga je hotel prej okraستي, je šel prav tik njega. On, Ferro, se je bal, da bi mu oni — ki je bil Hugon Ipavec — ne storil kaj zalega, in radi tega ga je zabol z nožem. Povedal je tudi, da mu je bilo znano o vmorih dveh kočijažev in da je bil vsled teh dveh vmorov ves v strahu.

Kakor priče sta bila zaslišana le redar Servolo Bonetti, ki je Ferrota aretoval, in pa Ivan Lonzar, ki je bil one noči skupaj z Ipavcem (Ipavec je bil, kakor je tudi Lonzar, policiji in sodišču dobro znan).

Porotniki so z 8 proti 4 glasovom potrdili edino stavišče jim vprašanje (o zločinu ubojstva) in na podlagi tega pravoreka je bil Ferro obsojen na 4 leta težke ječe, postrežene s postom vsake tri mesece.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko bralno društvo Adria v Bar. Koljaj priredi v nedeljo dne 29. septembra t. l. veselico, ki se je imela vršiti 15. t. m. Na vsporedu je petje, tamburanje, zabavni arečolov ter igra „Poljubček“, ki jo uprizore člani ljubljanskega deželnega gledališča. Po veselici svobodna zabava s petjem in tamburanjem.

Trgovsko izobraževalno društvo naznanja, da ima odbor sejo danes zvečer ob 9^{1/2} v društ. prostorih, kamor so vabljeni tudi vsi oni člani, ki se zanimajo za veselici odsek.

Vinska trgatev! Gotovo je že marsikdo pozabil, da bo v nedeljo dne 6. oktobra vinska trgatev! Naše pevsko društvo „Kolo“ priredi omenjenega dne, kakor vsako leto, svojo originalno vinsko trgatev. Meščani! Vi, ki imate že odraslene hčere in sinove, ki niso še videli prave trgateve, kakor tudi vsi oni, ki se žele pošteno nasmejati, morajo na vinsko trgatev dne 6. oktobra!

„Pržun“, keha, ali zapor bo letos obširnejši nego prejšnja leta, ker se že sedaj „pošteni“ ljudje bahajo, kako da bodo — kradli!

Pridite torej, razveselite se in ob enem pomagajte „Kolu“, vleči težak voz eksistence!

Darovi.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu je darovala družina g.

Ivana Kokalj v Trstu v počestitev spomina pokojnega gosp. dr. S. Pertota 10 K.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu se je nabralo v nabiralniku v kavarni „Balkan“ 41 K.

Vesti iz Goriške.

Iz Kronberga. Dne 23. septembra t. l. Vest, ki smo jo čitali pred mesecem dni v goriških časopisih, da je gosp. vikar Ivan Sedej premeščen, nas je zadela najnemeje! Žalosten dan smo prebili dne 18. avgusta, ko se je g. vikar poslovil od nas. Iz vse duhovnije je prihitelo ljudstvo pozdravljat odhajajočega gospoda. Naš gospod nadučitelj je v krasnih besedah nagovoril odhajajočega, razložil njegovo delovanje, ta kratek čas njegovega bivanja v naši duhovnji; gospod vikar pa se je v jednatih besedah zahvalil in se poslovil od navzočih. To je bil trenotek splošnega ganotja. Odpeljal se je, ali ne sam. Marveč so ga spremili celo do sedanjega njegovega bivališča nekateri njegovi odkritosrčni prijatelji.

Zakaj vse to? Gospod vikar je bil vzoren svečenik, ljubil je odkritosrčnost, bil je blagega in radodarnega srca. Vse bi bil dal ubogim. Nikdar se ni vmešaval v ptuja opravila, v cerkvi se ni nikdar dotikal politike in tudi posamičnih duhovljanov ne; z eno besedo: pravi Kristov namestnik!

Govori se, da so zlobni jeziki krivi premeščenja. Nimamo izraza, da bi označili take podle duše, ki so lažljivo tožile nam nepozabnega duhovnika pri — njega bratu!! Mi, ki smo ga odkritosrčno ljubili, ga ohranimo v najblajšem spominu, ter mu ohranimo svojo ljubav. Vedno nam ostane v spominu kakor pravi dušni pastir in odkritosrčen prijatelj.

Dan 19. t. m. smo vsprejeli našega novega pastirja Vinka Vodopivca. Vsprejem je bil kakor običajno. Svetujemo mu, da bi posnemal prednika.

Vinska letina v Brdih kaže letos posebno dobro. Brici so se začeli brigati, da svoj po trudopolnem delu od neba podeljeni jim pridelek tudi po primerni ceni razpečavajo. Radi tega se je vršil minolo nedeljo dne 22. t. m. na Dobrovem shod, ki so se ga udeležili briski župani, podžupani ter mnogo posestnikov-vinogradnikov. Shodu je predsedoval dež. poslanec Jakončič. Na shodu se je sklenilo postaviti ceno letošnjemu vinu okoli 40 K za ht. Ker je bilo do sedaj navada, da se je kupcu dajalo tudi toliko odstotni nameček, se je sklenilo delati na to, da se ta navada odpravi, kar je gotovo prav; vinu se določi cena po kakovosti ter je dajanje namečka sploh neumestno. Prešlo se je tudi na zakon o ponarejanju vina. Vinogradniki so z novim zakonom zadovoljni, a prav ni, da se ne uvede sličen zakon tudi na Ogrskem. Shod je sklenil pozvati goriško kmetijsko društvo, da skliče takoj tega vprašanja konec meseca oktobra t. l. na Dobrovem javen shod, kjer hočejo Brici na javen način manifestirati in pozvati osrednjo vladu, da deluje na brzo spopolnitev omenjenega zakona, kar se tiče Ogrskega.

Razno iz Povirja. Dovolite mi, gospod urednik mal kotiček v svojem cenjenem listu. Iz vseh krajev Slovenije imate novic, le iz naše vasi se ne oglašajo nikdar nobeden. Poročati nimam posebnih novic, vendar je nekaj, kar utegne koga zanimati. Po gornjem Krasu so skladovne ceste mnogo boljše, nego v okolici Komna. Vendar ni tudi tukaj pri nas vse zlato, kar se svetli! Če primerjamo ta gornje kraške ceste med seboj, spoznamo velik razloček v oskrbovanju istih. Ene so gladke, dobro posute, druge so ravno narobe. Med slednje spada cesta iz Sežane v Divačo. Ta je na nekaterih krajih naravnost zapuščena. Posebno del iste od Povirja v Divačo je pri Gorenjah zelo slab. Nikdar pravilno posut, pač pa poln jarkov, da kolnejo vsi vozniki ta del poti.

Zdaj je čas posipanja cest z gramozom. Toda to, kar so posuli na cesti pod Merčami proti Sežani, ni nikak gramoz; to je zemlja z njive s par kosi kamenja. Cestni odbor ima tu hvaležen posel.

Že leta in leta dela zapiralnica na železnici pri Gorenjah voznikom sitnosti, pa nihče se ne gane. Mnogokrat se zapira že

ZAHVALA.

Podpisana se najtopleje zahvaljuje vsem onim cenjenim osebam, ki so pripomogle do toli veličastnega spreveda našega nepozabnega sina, oziroma brata

Eugena Vodopivec

Posebna hvala čast gospodu župniku, vsem onim, ki so tešili pokojnika na domu o priliki njegove mučne bolezn kakor tudi pev. društvu „Adria“ in pevskam istega društva za podarjene krasne vence in nositeljem istih. Hvala tudi gg. pevcem za ganljivo žalostinko ob grobu.

BARKOVLJE, 26. sept. 1907.

Žalujoča rodbina: VODOPIVEC.

Prodajalnica manifakturnega blaga

E. RUDAN

Trst, ulica Ponterosso šte. 10

VELIKA IZBERA

volnenega in platnenega blaga, zgotovljenega in svilenega perilaza moške in ženske.

Lanena in tkanena pogrinjala trliž, zavese in pregrinjala, robei, moderei, ovratniki, ovratnice, pletenine, nogoviece in druge potrebšćine.

PO NAJZMERNEJŠIH CENAH

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi

ulica della Zesa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

UMETNI ZOBJE

Piembiranje zobov.

zdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. nadp.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltiranih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolnsa olja, mast za stroje, masila za vozove, priznane in najboljše snamke (registrirane) mast za vagon, mast-vaselina za kolesa, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

Prvi valjčni mlin Josefa Krausa sinovi

Delniška družba v Osijeku.

Glavno zastopstvo

za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacijo

Friderik Schwarz, Trst

ulica Valdirivo št. 3

TELEFON 945

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 5000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO

TRST

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

parcijama v Trstu: Rafaela Golina, lekarna „Sila Matheja dila Saha“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Golina, lekarna „Sila Matheja dila Saha“ pri

HOTEL BALKAN

Majcen Miloš Trst, ulica Ferriera št. 30.
Priporoča slav. občinstvu
svoje mizarako delavnico. 878

Odpri vsak dan (tudi ob nedeljah in praznikih) do 6. ure zvečer.

pekarno
ulica Sette Fontane števil. 1
v katerej se dobi
svež kruh 3-krat na dan
sladčice in razna vina v buteljkah.
Sprejme se domači kruh v pečivo.
Za obilen obisk se priporoča
ANTON PAHOR.